

Underlåtenhetens konsekvenser

En diskursanalys av den ryska statsidentiteten och icke-
erkännandets följder



LUNDS
UNIVERSITET

Hannes Johansson

Abstract

In 2014 the de facto annexation of Crimea by the Russia became official. Crimea was accordingly recognized as a part of Russia; what led to these events? The purpose of this thesis is to examine how we can understand Russia's behavior against Ukraine from an identity perspective. Tomas Lindemanns theory is the foundation of this thesis, his work present how a state can be non-recognized in the international fora and how this can lead to conflict. The thesis is examined in a discourse analysis spanning the years 2007–2014 where speeches by both Russian leaders, Vladimir Putin and Dmitri Medvedev are analyzed. The statements looked at concern security and foreign policy as well as how the Russian leaders perceive the image of international actors such as NATO, the EU, and more generally the West. The discourse analysis of the time period in question show that NATO-expansion is central in the discourse, and the threat this poses to Russia, furthermore, we can see how Euromaidan was a catastrophe from Russia's view. What can be seen in the results is that during time period analyzed the Russian state is non-recognized and how this pointing to an explanation of Russia's behavior against Ukraine.

Nyckelord: Ryssland, NATO, identitet, icke-erkännande, Vladimir Putin, Dmitri Medvedev, Ukraina, Krim, Europeiska unionen

Antal ord: 10 468

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Problemformulering	1
1.2	Syfte	2
1.3	Avgränsning	2
1.4	Val av fall	3
1.5	Inomvetenskaplig och utomvetenskaplig relevans.....	3
1.6	Metod.....	4
1.7	Material	6
2	Teoretiskt ramverk	7
2.1	Tidigare forskning	7
2.2	Identitetens erkännande och icke-erkännande.....	7
2.3	Erkännande och icke-erkännande av en stats identitet – finns det?	8
2.4	Länken mellan ett icke-erkännande av en stats identitet och krig	10
2.5	Operationalisering av teorin.....	10
3	Empiri	12
3.1	Relationen Ryssland och väst, 2007 till 2012	12
3.1.1	2007 – München-talet och hårda kängor mot väst och NATO	12
3.1.2	2008 – En fortsatt diskussion kring internationell lag och NATO	13
3.1.3	2009 – Ukraina och dess koppling till EU och NATO.....	14
3.1.4	2010 – Ryssland och NATO – en bättre relation?.....	14
3.1.5	2011 – Presidentval och demonstrationer – och NATO frågan vänder.....	15
3.1.6	2012 – Missilförsvaret.....	16
3.2	Euromajdan 2013/2014 – en ödesdiger förändring?	17
3.2.1	Bakgrund.....	17
3.2.2	Byte av regim.....	18
3.2.3	Krim och beskyddande av ryska medborgare.....	18
4	Analys	20
5	Slutdiskussion.....	23
6	Referenser	24

1 Inledning

I mars 2014 stod det klart. Krim var en del av Ryssland. En skara uniformerade soldater hade tagit till vapen och avväpnade de ukrainska trupperna. Vilka var detta? Vad var målet? Ryktena gick varma tills det stod klart att det var ryska soldater, även kallade ”de små gröna männen”, som hade avväpnat den ukrainska militären och nu höll Krim i fast grepp. Den 18 mars 2014 godkände den ryska duman upptagningen av Krim i Ryssland och Krim är idag en region som tillhör Ryssland. Frågan är vad som ledde Ryssland till att göra detta och hur detta kan förklaras. Att ett europeiskt land väljer att annektera delar av ett annat europeiskt land territorium är någonting Europa inte har erfårit sedan andra världskriget.

I denna uppsats undersöks vad som gjort att Ryssland agerar som de gör gentemot Ukraina utifrån ett identitetsperspektiv. Uppsatsen undersöker i detta fall den ryska statsidentiteten och ett icke-erkännande. Uppsatsen undersöker huruvida den ryska statsidentiteten enligt dem själva på något sätt är hotad och om ett icke-erkännande av statsidentiteten har bidragit till det ryska agerandet gentemot Ukraina och därmed situationen i det landet till följd av annekteringen.

Uppsatsen är en fallstudie med en teoriprovande karaktär, med en förklarande ansats, i syfte att försöka förklara Rysslands agerande gentemot Ukraina. Genom användandet av Thomas Lindemanns teori om identitet, som postulerar att ett icke-erkännande av en stats identitet kan leda till krig prövas detta på Ryssland, för att se om icke-erkännandet har haft en inverkan. Förhoppningen är att genom en diskursanalys av primärmaterial från den ryska staten och intervjuer med statsledare från Ryssland försöka finna ett samband mellan att detta icke-erkännande av den ryska statsidentiteten har lett till att Ryssland allt mer blir en aggressiv stat och att detta har gjort att de tog sig rätten att annektera Krim. Förhoppningen är att kunna urskilja en förändring i den ryska statsidentiteten - hur de andra pratar om Ryssland och hur detta upplevs, från 2007 till 2014.

1.1 Problemformulering

Uppsatsens problemformulering grundar sig i en förklarande ansats, där förklaringen till Rysslands annektering och agerande mot Ukraina undersöks. Meningen är att min frågeställning hjälper att skapa en större förståelse kring begreppet identitet och skapa en förståelse och förklara Rysslands agerande mot Ukraina och hur en stat kan välja att annektera en del av en annan stat. Min frågeställning är följande:

- *Hur kan Rysslands agerande gentemot Ukraina och annekteringen av Krim förklaras utifrån ett identitetsperspektiv?*

När jag skriver om Rysslands agerande kan förklaras utifrån ett identitetsperspektiv härleder jag detta till en fråga kring diskursen kring identitet på statsnivå och hur denna diskurs kan påvisa en förklaring till Ryssland agerande gentemot Ukraina.

1.2 Syfte

Syftet i denna uppsats är att se om det går att urskilja en förändring i diskursen kring statsidentitet och om ett potentiellt icke-erkännande i den internationella arenan av den ryska statsidentiteten har påverkat Ryssland i dess agerande gentemot Ukraina. Diskursen inom denna uppsats utgår ifrån en rysk synvinkel och hur Ryssland upplever diskursen och om det går att finna det potentiella icke-erkännandet av statsidentiteten från ett ryskt perspektiv av diskursen.

Genom att göra en teoriprovande studie med hjälp av en diskursanalys, där Thomas Lindemanns teori om att ett icke-erkännande av en statsidentitet leder till att en stat allt mer närmar sig att hamna i konflikt, där denna teori hjälper till att förklara hur en stat agerar utifrån ett identitetsperspektiv. Förhoppningen är att Thomas Lindemanns teori kan belysa hur identitetsbegreppet och diskussioner kring den ryska statsidentiteten har påverkat Ryssland och att ett icke-erkännande av statsidentiteten i sig är en del i Rysslands agerande gentemot Ukraina. Med hjälp av officiella ryska uttalanden från Kreml, men också med hjälp av diskurser i större tidningar/websidor med Vladimir Putin och Dmitri Medvedev har jag en förhoppning att uppnå detta syfte, att se om ett icke-erkännande av den ryska statsidentiteten kan ligga bakom situationen i Ukraina.

1.3 Avgränsning

Detta arbete syftar till att undersöka om Rysslands agerande i Ukraina och om detta kan härledas till en identitetsproblematik, detta analyseras under en viss tidsperiod, nämligen från 2007 till 2014. Att ha ett större spann av tidsaspekt skulle bli en för bred undersökning, och det mest väsentliga skulle kunna missas. Detta motiveras också utifrån att kunna gå djupare i innehållet när enkom ett fall undersöks. I denna uppsats undersöks inte andra konflikter som Ryssland varit inblandade i, exempelvis kriget i Georgien 2008 och kriget i Tjetjenien 1994 och 1999. Tanken är att denna avgränsning hjälper mig att smalna av och att kunna hitta det material som räcker för att kunna se om det är en identitetsproblematik som bidragit till rådande situation i Ukraina.

1.4 Val av fall

Tanken i mitt val av fall föll på intresset för varför och hur någonting sådant här kan ske, varför ett land i Europa för första gången sedan andra världskriget annekterar ett en del av ett land i Europa. Att detta som har skett i Ukraina och på Krim är någonting som är i vår närhet och i stor utsträckning påverkar den Europeiska politiken och den västliga politiken på en nivå som inte varit tydligare sedan blocken av USA och Sovjet under Kalla kriget. Valet av fall föll också på varför stater agerar gentemot stater och om det kan finnas en annan anledning än de klassiska teorierna som exempelvis realismen, och genom denna undersökning försöka få en större förståelse för staters agerande i det internationella systemet.

1.5 Inomvetenskaplig och utomvetenskaplig relevans

Valet av fall går också diskutera utifrån en utom- och inomvetenskaplig aspekt. Det utomvetenskapliga kriteriet är att ämnet kring identitet och Ryssland har någon relevans för resten av omvärlden, vilket betyder att det ska vara betydelsefullt sett ur ett politiskt, ekonomiskt eller socialt perspektiv och/eller angå många människors levnadssätt och deras liv i allmänhet (Teorell & Svensson, 2007, s. 18). Annekeringen av Krim, och Rysslands agerande, har påverkat ett stort antal människor, deras liv och levnadssätt, därför kan den här uppsatsen bidra till en större förståelse för varför stater agerar som de gör och om det har någonting att göra med ett icke-erkännande av statsidentitet. Tanken är att detta skapar en större förståelse för vad ett potentiellt icke-erkännande kan skapa, och också förklara andra konflikter och konflikters konsekvenser.

Den inomvetenskapliga aspekten menar att uppsatsen eftersträvar kumulativitet, vilket betyder att uppsatsen ger ett bidrag till den forskning som redan finns och på så vis ställa sig på de äldres axlar med tankar om att försöka bidra med någonting inom sfären med akademiska arbeten sedan tidigare. Exempelvis kan det vara att tillbakavisa tidigare forskning som har fel, komplettera annan forskning eller använda sig av tidigare uppfattningar för att ställa en fråga på något nytt eller annat sätt (Teorell & Svensson, 2007, s. 18-19). Tanken är att denna uppsats bidrar till en ökad förståelse för identitet och vad identiteten på statsnivå har för påverkan på enskilda stater. Detta kan därav bidra till en utökad förståelse för identiteten och dess icke-erkännandes påverkan på staten och statens agerande gentemot andra stater. Genom min teoriprovande studie så kan teorin stärkas alternativt framkommer det att teorin inte besitter de egenskaper som krävs för att förklara händelserna.

1.6 Metod

Uppsatsens karaktär är av en förklarande natur, vilket tillämpas i syfte att påvisa en koppling mellan att ett icke-erkännande av Rysslands statsidentitet har lett till agerandet gentemot Ukraina, och där detta undersöks i termer av en orsaksanalys. En förklarande ansats innebär att vilja förklara varför någonting skedde, i denna uppsats Rysslands agerande gentemot Ukraina, med utgångspunkt i teorin om att ett icke-erkännande av statsidentiteten har påverkat Ryssland i deras agerande (Teorell & Svensson, 2007, s. 27).

Denna uppsats är en fallstudie, med fokus på statens identitet och hur denna identitet har påverkat Ryssland till dess agerande. Fallstudiens styrka ligger i att kunna gå in på djupet, då jag kan studera statsidentitetens påverkan på Ryssland mer inåtgående och djupare än vid en undersökning av flera fall, det blir därigenom lättare att hantera komplexiteten och subtiliteterna i verkliga förhållanden. Fallstudien lämpar sig än mer i studier av processer och relationer, och viljan i denna uppsats är att se hur statsidentiteten och ett icke-erkännande av denna statsidentitet har haft och påverkar Ryssland till dess agerande gentemot Ukraina. Att kunna gå på djupet skapar en fördel i att undersöka fallet i helhet och reda ut och hantera ovannämnda komplexitet och också upptäcka flera steg på vägen som kan påverka varandra (Denscombe, 2009, s. 60-62).

Problemet med en fallstudie är problemet kring generaliserbarheten gentemot andra fall. Det positiva är att med fallstudiens hjälp kan statsidentitetens roll i Rysslands agerande gentemot Ukraina undersökas på djupet. Det som dock kan påpekas är att även om det enkom är ett fall och detta är unikt, så kan det vara ett exempel på en bredare kategori (Ibid, s. 68), exempelvis att studien skulle kunna påvisa att ett icke-erkännande av en statsidentitet även i andra stater påverkar dessa till att agera och starta konflikt gentemot andra stater och att denna fallstudie i det mindre kan ge något till det större. Dessutom kan generaliserbarheten av fallstudien öka gentemot andra exempel i kategorin beroende på i hur hög grad den liknar andra fall av samma typ. Speciellt så där det går att identifiera viktiga kännetecken som kan utgöra en grund för en jämförelse med andra fall inom samma kategori (Ibid, s. 69).

Denna fallstudie är en teoriprövande studie. Denna teoriprövning är av hypotetisk-deduktiv karaktär, det vill säga att kunskapsprocessen i denna uppsats utgår från en teori. Hypotetisk-deduktiv metod innebär att flertalet empiriska konsekvenser kan påvisa om teorin är sann. Den hypotetisk-deduktiva metoden går ut på att 1) en hypotes läggs fram, i detta fall en fråga om ett icke-erkännande av identitet leder till att stater startar krig mot andra stater, därefter 2) en härledning av en eller flera empiriska konsekvenser som gäller om hypotesen är sann, exempelvis att ett icke-erkännande av statsidentiteten innebär att det leder till krig, därefter 3) en empirisk prövning av om dessa konsekvenser stämmer, exempelvis att ett icke-erkännande av en stats identitet har lett till krig utifrån empirin och sist 4) en slutsats om huruvida hypotesen utifrån (3) får stöd eller ej i teorin. (Teorell & Svensson,

2007, s. 50). Den hypotetisk-deduktiva metoden används på så vis att teorin prövas genom empiriskt material, för att se om teorin om att ett icke-erkännande av statsidentiteten har en benägenhet att hamna i krig stämmer, i detta fall på Ryssland. Detta gör att teoriprövningen kan stärka teorin och göra den bättre, försvaga teorin eller bekräfta teorin allmänt, vilket i sin tur kan påvisa en potentiell förklaring till andra krig, och om teorin hjälper att öka förståelsen kring krigsutbrott och varför stater agerar på detta vis. Det kan också visa sig att teorin är mer framgångsrik än andra teorier inom samma skrå (Esiasson et al., 2012, s. 40).

Fallstudien sker i en jämförelse över tid, där analysen av diskursen sker från 2007 till 2014, med perioder av Putin och Medvedev som president respektive premiärminister. En jämförelse över tid krävs för att kunna se någon förändring i diskursen kring statsidentiteten i Ryssland och för att kunna urskilja en utveckling till något som kan upplevas som ett icke-erkännande av Rysslands identitet, vilket sedermera kan sluta i konflikt i och med ett icke-erkännande av statsidentiteten.

För att kunna analysera mitt material används en diskursanalys. Utvecklingen belyses med hjälp av diskursen kring säkerhet- och utrikesfrågor. Diskursen av identitet inom detta skrå analyseras för att se ett potentiellt icke-erkännande av identiteten gentemot Ryssland, från 2007 till annekteringen av Krim, 2014. Diskursanalysen hjälper mig med min jämförelse över tid. Förändringarna studeras i hur diskursen har förts under tidsperioden och om det går att urskilja en utveckling i hur Putin och Medvedev talar om Rysslands statsidentitet och andras syn på Rysslands statsidentitet och hur den upplevs av Putin och Medvedev och om det går att urskilja ett icke-erkännande av statsidentiteten, och om detta då kan förklara Rysslands agerande. Inriktningen i diskursanalysen är att lyfta fram spänningar eller motsättningar som kan ha uppstått kring identitetsbegreppet och kring erkännande och icke-erkännande av identiteten. För att kunna genomföra detta härleds det till min avgränsning, då ett för brett material inom diskursanalysen gör att det bli oerhört svårt att fånga materialet och hitta någon typ av svar (Bergström & Boréus, 2005, s. 357 – 358).

Diskursanalysen belyser *indikatorer* från 2007 till 2014 primärt i Vladimir Putins och Dmitrij Medvedevs tal och intervjuer kring den ryska statsidentiteten och andras syn utifrån på den ryska statsidentiteten. Dessa *indikatorer* hjälper att urskilja om det är någon skillnad från 2007 fram tills 2014, och om Thomas Lindemanns teori stämmer, det vill säga att ett icke-erkännande av den ryska identiteten har lett till rådande situation.

När jag ovan skriver att jag belyser *indikatorer* från 2007 till 2014, studerar jag tal, intervjuer och skrifter som för fram diskurser kring saker som kan tolkas som något kränkande eller hotade gentemot den ryska statsidentiteten utifrån rysk synvinkel. *Indikatorer* är således diskurser kring *jaget, oss, vi och dem*, och där det kan skapas konflikter och diskursen utgår från diskurser kring *konflikt, säkerhets- och utrikespolitik*. Det som analyseras inom dessa *indikatorer* är Ryssland och relationen gentemot *North Atlantic Treaty Organisation* (NATO), *Europeiska Unionen* (EU) och *väst i allmänhet, exempelvis USA*.

Det som är viktigt att belysa inom en diskursanalys är att den analyserar mer än bara begreppet språk. Att använda sig av språket är en social aktivitet, och språket

formas i en social kontext. Detta sociala fenomen, språket, har också en formande eller konstituerande sida eftersom sociala fenomen som identiteter, relationer och olika trosuppfattningar i väldigt hög grad formas av och genom språket. I linje med en konstruktivistisk syn blir språket en nödvändig grund både för vad vi tänker och vad vi gör och språket påverkar synen på vilka vi själva är och hela vår syn på världen konstitueras genom språket. Språket är det som tillhandahåller ett perspektiv på den verklighet vi ska förstå och genom den del av språket som orienterar sig mot det politiska finns en mängd begrepp som är värdeladdade och genom detta tolkas världen och politiken är inte utom detta. Politiken är inget som bara är, utan det är språket som skapar den politiska diskursen, och den politiska och sociala verkligheten skapas genom språket (Bergström & Boréus, 2005, s. 326) och språket formar politiken. Genom att analysera språket utifrån den ryska sidan och vad som sägs om sig själva och andra samt vad de upplever att andra säger och gör gentemot Ryssland, kommer detta kunna skapa en bild av hur den ryska statsidentiteten har påverkats och hur detta i sin tur påverkat Rysslands till dess agerande gentemot Ukraina.

1.7 Material

Materialet består av primärmaterial, där tal, skrifter och intervjuer med i första hand Putin och Medvedev analyseras, för att kunna se om det går att finna ett identitetsperspektiv som har föranlett rådande situation i Ukraina. I genomförandet av diskursanalysen krävs en större insamling av primärmaterial för att kunna göra en korrekt tolkning. Problem kan uppstå vid användning av forskning i form av sekundärmaterial då tolkningen skulle kunna ske utifrån den forskarens egen syn på identitetsbegreppet och hur detta inverkar på rådande situation och då inte överensstämmer med hur Ryssland och dess företrädare upplever den ryska statsidentiteten och ett eventuellt icke-erkännande av denna. Talen som används kommer primärt från eng.kremlin.ru, Kremls officiella engelskspråkiga hemsida. Uttalanden kommer också från tidningar och video, där Putin och Medvedev citeras. En del av intervjuer och citat kommer från västlig media, men även från rysk media, exempelvis Russia Today (RT).

2 Teoretiskt ramverk

2.1 Tidigare forskning

John Mearsheimer menar i sin forskning att den aggression Ryssland visat gentemot Ukraina är på grund av hur NATO och väst med EU i spetsen har utformat ett sådant maktspel att de vill inkorporera Ukraina i den västliga sfären samtidigt som NATO tar mer mark i östliga stater i Europa och allt mer närmar sig den ryska intresse- och maktsfären. Putins reaktion på Ukrainas närmande mot den västliga intressesfären, och den ”statskupp” han menade ägt rum, gjorde att Putin allt mer ville stoppa Ukraina att närma sig västliga samarbeten och ha NATO och EU precis utanför dörren, och det första draget han gjorde var att annektera Krim, för att få ett stopp på denna utveckling (Mearsheimer, 2014, s. 77-80).

Svarta havet lyfts också inom forskning gjord av Igor Delanoë. Delanoë menar att trots att Ryssland fick användas sig av marinbaser på Krim tidigare, så kunde de inte fullt ut använda sig av dessa, och Rysslands planer på en allt starkare flotta hämmades. Efter övertagandet av Krim har nu Ryssland full insyn på Krim och kan förvalta dess faciliteter hur de än vill och detta gör att Ryssland allt mer är en starkare militärmakt i Svarta havet och omkringliggande vatten, och detta för att kunna stärka dess intressen och maktposition, och viljan att uppnå dominans, i den södra delen av dess militära områden (Delanoë, 2014, s. 367-372, 379).

Allt från maktrelationer, militära mål och ekonomiska mål belyses. Jag vill i min forskning visa på en fråga som allt som oftast missas eller inte tas i beaktning, nämligen identitetsfrågan och dess roll. Det som dock kan sägas är att det inte enkom är en fråga som avgör varför det har blivit som det har blivit, utan kan vara någonting som hör ihop med tidigare forskning. Förhoppningen är att denna forskning bidrar till en större förståelse till den upptrappade konflikten i Ukraina och identitetsperspektivet på statsnivå.

2.2 Identitetens erkännande och icke-erkännande

Det teoretiska ramverket grundar sig i Thomas Lindemanns arbete kring identitet och (icke-)erkännande, och hur detta (icke-)erkännande kan antingen leda till en fredlig vardag alternativt en vardag grundad i konflikt. Thomas Lindemann beskriver att detta arbete har sina rötter i sociologisk forskning och teori, där det går att sammanfatta i att ett förnekande eller ett erkännande är skillnaden mellan en bild

som en individ har om sig själv och den bild som andra individer ger. Om det finns en signifikant skillnad mellan den bild som en individ har om sig själv gentemot den bild som någon annan har gentemot individen uppstår ett problem och detta kallas för ett icke-erkännande av individen. Ju större diskrepansen är mellan erkännande och icke-erkännande, desto större blir förödmjukelsen (Lindemann, 2010, s. 9). Inom skrået för denna forskning går också finna Ned Lebow och Erik Ringmar, där Lebow i sin bok *"Why Nations Fight"* diskuterar identitet och konflikt utifrån att konflikter grundar sig i revansch, rädsla, intressen och ställning i det internationella systemet snarare än klassiska teorier så som realism, där maktbalansen och materiella ting är viktigast. Även Erik Ringmar har forskat inom området för identitet och erkännande i artikeln *"Recognition and the origins of international society"*, där Ringmar diskuterar inom ramen för erkännande, precis som Lindemann, med fokus på staters roll på den internationella arenan och hur det europeiska samhället skapats ur en rad av erkännanden, medan icke-europeiska stater inte fått detta erkännande, vilket sedermera lett till olikheter mellan europeiska och icke-europeiska stater. Dessa teorier anser jag är intressanta men valt att exkludera, då jag finner Thomas Lindemanns teori mer applicerbar på detta fall, då jag finner det intressant att Lindemann tydligt extrapolerar den individuella nivån till ett statsperspektiv.

2.3 Erkännande och icke-erkännande av en stats identitet – finns det?

Tanken är nu; går det finna dessa tankar på nästa plan, det vill säga på statsnivå, där samma tanke kring erkännande och icke-erkännande appliceras på stater? Stater inbegriper inte en individuell persons känslospel och kan då stater bli förödmjukade på samma sätt individer? Att inte integrera en stat i en politisk gemenskap, att stigmatisera en stat, förringa eller nedvärdera en stat och/eller straffa en stat, exempelvis inom ramen för ett fredsavtal är att förödmjuka en stat, men inte på samma sätt som att neka en person olika rättigheter eller göra ett icke-erkännande av en persons identitet (Ibid, s. 17).

Lindemann menar dock att det finns starka argument för detta. Den politiska och institutionella identiteten kan genom sina styrande tjänstemän skapa statsidentiteten, som kan liknas vid en individ. Den emotionella dynamik som uppstår vid en aktion gentemot en annan stat är ingenting som går att förbise. Bilden och symboliken av exempelvis en nation eller stat kan vara oerhört viktig för individer inom staten och detta kan skapa en totemistisk kult, det vill säga att individer får en slags spirituellt kontakt med någonting, i detta fall staten och symboliken kring den. Exempel som Lindemann visar är 9/11, där staten USA blev attackerade av terrorister och att detta skapade en bild av staten som oerhört viktig för individer i USA, och att den amerikanska identiteten hade råkat ut för ett icke-erkännande i och med den förödmjukelse som attentatet inbegrep (Ibid, s. 18).

Den emotionella bördan som finns vid ovannämnda resonemang kring en kollektiv symbolik går att exemplifiera genom en styrande individ. För att en individ ska kunna anta utmaningen att exempelvis vara utrikesminister eller premiärminister i en stat, behöver denna individ till största del vara identifierad med den institution hen jobbar för, i detta fall staten. Ett exempel på detta är att en premiärminister i en stat ska försvara någonting som staten har gjort; individen försvarar då samtidigt sin egen identitet. Om premiärministern inte lyckas försvara statens vilja eller aktioner nedvärderas också premiärministern som individ tillsammans med staten vilket resulterar i ett icke-erkännande.

För att gå tillbaka till 9/11, visar terrorattacken att känslor inte entydigt existerar på individnivån, utan kan korrelera till en kollektiv nivå och vidare till en statsnivå, detta skapar känslor inom en stat som på något sätt kan vilja ge revansch eller visa styrka inom staten men också utåt gentemot andra stater. (Lindemann, 2010, s. 18-19).

Sådana här förolämpningar mot staten sker både mot demokratier och diktaturer och de är båda sårbara för dem, dock på olika sätt, där diktaturer allt som oftast mer tar åt sig av förolämpningar gentemot den starka ledaren, snarare än staten, medan demokratier och mer byråkratiska stater blir förolämpade som stat, exempelvis vid förolämpningar av nationella symboler som har ett kollektivt värde (Ibid, s. 20)

Det ska dock påpekas att viljan att bli erkänd som stat inte alltid går hand i hand med tanken om emotionella impulser. Det skulle vara förödande för en ledare att inte titta och lyssna på den emotionella delen som förmedlades allmänt i hand med en förolämpande aktion som har skett (eller kan ske) gentemot staten, då statsledaren för staten skulle kunna tappa förtroendet inom staten men också inom sin stab. Mer generellt lever statsledare inom auktoritära stater på förtroendet inom sitt ”parti” och risken vid en provokation gentemot staten och dess identitet gör att en ledare inom en sådan stat tar detta desto hårdare. Demokratier anses vara mindre benägna att ta åt sig av sådana provokationer, då demokratier anses mer öppna, ha harmoni och kan kompromissa, något som auktoritära och diktatoriska stater har svårt att göra. Det viktiga för en ledare inom en auktoritär stat är att visa sig stark utåt och vara ”viril” på den internationella scenen, allt för att inte visa någon typ av svaghet och denna styrka ska visas på innan det internationella samfundet kan bryta ner ledarens politiska ”legitimitet”. (Ibid, s. 20-21).

Sammanfattningsvis visar Tomas Lindemann att identitet inte enkom hör till en persons identitet utan kan klassas som någonting som också finns för en stat, och att denna identitet kan bli förolämpad. Detta kan då leda till att denna stat anser sig icke-erkänd och i långa loppet kan detta leda till att den på något vis vill visa sig stark och understryka att andra stater har fel. Det kan då vara genom förolämpningar av en ledare, av nationella symboler i ett land (9/11) eller av staten i stort.

2.4 Länken mellan ett icke-erkännande av en stats identitet och krig

Hypotesen som Lindemann presenterar är att länken mellan ett icke-erkännande och krig finns. Ett icke-erkännande av en stats identitet kan vara en anledning till krig, precis som det pratas inom realismen om termer kring makt och rikedom. *Det 1:a argumentet* som Lindemann lägger fram mellan icke-erkännande och krig är den starka emotionella dynamiken som kan påverka vid någon typ av katastrof, både individuellt för en statsledare men också fungera kollektivt, återigen är 9/11 *exempel* på detta. Den emotionella dynamiken och ett icke-erkännande kan påverka en stat på så vis att den nedvärderade staten agerar, exempelvis ”muskulärt”. Det är svårt för en stat att fortsatt hävda sig internationellt som en potentiell stormakt alternativ stark makt genom att inte göra någonting vid en katastrof, som exempel en terroristattack, då det skadar landet och dess identitet och självbild. *Det 2:a argumentet* som Lindemann diskuterar är att det finns en länk mellan ett icke-erkännande av en stats identitet, konflikt och krig. Länken är att de styrande i ett land vill kunna moraliskt rättfärdiga deras intåg i en konflikt och som alternativ använda sig av väpnad konflikt. Det här rättfärdigandet skapas när andra i det internationella samfundet ifrågasätter bilden av staten och dess samhälle överlag och den staten som anser att det statliga identiteten har nedvärderats, förödmjukats och blivit icke-erkänd gör någonting åt detta (Lindemann, 2010, s. 28).

2.5 Operationalisering av teorin

Utifrån *det 1:a argumentet*, diskuterar Lindemann att ett icke-erkännande och identitetsnedvärderande kan göra att en stat agerar muskulärt vid någon typ av katastrof och Lindemann benämner inte exakt vilken typ av katastrof som menas. Det som specifikt undersöks är frågan om Ukrainas närmande mot väst och bytet av regim i Ukraina efter demonstrationerna i Kiev under 2013 och 2014. I synnerhet granskas hur Putin och Medvedev diskuterar detta utifrån statens identitetsvärden. Primärt om det går att finna ett icke-erkännande av statsidentiteten i denna situation utifrån en kontext av katastrof och belysa hur Putin och Medvedev pratar om Ryssland och andra länders syn på landet samt hur Rysslands reaktion då utvecklas i denna situation. Tanken är att se om det finns någon identitetsbaserad anledning i koppling till den katastrof som rådde i Ukraina och om detta kan förklara det som föranledde annektering av Krim. Tanken är att det ses som en katastrof utifrån den ryska synvinkeln.

Det 2:a argumentet, att en stat moraliskt rättfärdigar en konflikt baserat på ett icke-erkännande av statens identitet genom att det internationella samfundet ifrågasätter bilden av staten och dess samhälle, undersöks tiden från 2007 till 2012 och relationen

mellan väst, primärt NATO och EU och Ryssland. Detta undersöks med hjälp av intervjuer och tal av Putin och Medvedev, där relationen och diskursen mellan väst och Ryssland undersöks, för att kunna identifiera ett potentiellt icke-erkännande av den ryska staten. Genom detta undersöks hur Ryssland och i synnerhet Putin och Medvedev diskuterar den ryska statsidentiteten gentemot väst och hur denna potentiella uppmålning och potentiella aktioner av väst har sett ut och påverkat Rysslands statsidentitet. Förhoppningen är att finna ett potentiellt icke-erkännande av den ryska statsidentiteten och att detta påverkat Ryssland till agerandet gentemot Ukraina. Vidare att detta agerande kan förklaras enligt Lindemanns teori, där det potentiella icke-erkännandet kan ha skapats till följd av västs agerande och diskurs gentemot Ryssland och hur den har upplevts av Ryssland.

Sammanfattningsvis är båda operationaliseringarna snarlika, men det *1:a argumentet* föranleder mer specifikt frågan kring Ukraina och Krim i koppling till de demonstrationer och byte av regim som skedde i Ukraina. *Det 2:a argumentet* är på en större nivå, och detta för att kunna se om det finns ett icke-erkännande av den ryska statsidentiteten under en längre skala av tid, och om detta moraliska rättfärdigande sedermera spillde över på argument 1, det vill säga att en stat agerar ”muskulärt” vid en speciell katastrof, i detta fall med byte av regim i Ukraina och demonstrationer i Kiev. Jag har i uppsatsen lagt upp det så att jag tar det från det större övergripande synsättet och sedan smalnar av, med utgångspunkt i argument 2 först och för att sedermera undersöka argument 1.

3 Empiri

3.1 Relationen Ryssland och väst, 2007 till 2012

3.1.1 2007 – München-talet och hårda kängor mot väst och NATO

Under 2007 höll Vladimir Putin, vid den här tidpunkten president för Ryssland, ett omdiskuterat tal. Mötet i München behandlade säkerhetsfrågor och Putins tal är ett av de tal som satte agendan för diskursen kring västs och NATO:s relation gentemot Ryssland.

Problemet som Vladimir Putin finner i den värld som var under 2007 var att det enkom var en suverän. Och denna suverän är inte enkom ett problem för alla andra stater utan även för sig själv, då den förstör sig själv inifrån. Diskussionen förs kring en unipolär värld, och hur problematiskt Putin ser på denna unipolära värld, då den försämrar demokratin och att den unipolära världen för med sig att enkom en stat som styr och ställer. Putin går sedermera vidare i att diskutera kring militär kraft och NATO. Den militära kraften har blivit extrem inom internationella relationer, och detta forcerar världen in i en allt mer svårlöslig cirkel av permanenta konflikter, vilket gör det allt mer problematiskt att uppnå diplomatiska och politiska lösningar. Det Putin kopplar till detta är att USA är den stat som står för detta. Den amerikanska staten, som leder NATO, visar enligt Putin upp ett förakt mot internationella lagar och ignorerar efter eget tycke dem. Detta visar sig enligt Putin i hur den ekonomiska, kulturella och bildande politiken influerar och speciellt påtvingas andra stater och Putin menar; vem vill något sådant? Vem och vilka blir glada av något sådant (Kremlin, 2007, a)?

I det internationella systemet ses det allt mer som normalt att lösa givna frågor genom politisk opportunistik som är baserad i det politiska klimatet, och det är något som Putin menar är oerhört farligt och skapar inte känslan av säkerhet. Genom ett sådant spel med de internationella lagarna känner sig ingen säker, då de internationella lagarna inte är den mur av säkerhet den ska vara, detta skapar istället en kapprustning (Ibid).

Detta kopplas till vad som tidigare sagts på presskonferensen, med tal av Italiens försvarsminister. Diskussionen som pekas ut är den om vilka som har rätten att använda sig av internationell lag och på ett rättfärdigt sätt kan använda sig av konventionellt våld enligt folkrätten. Detta är något enligt Putin som enkom FN kan använda sig av, inte NATO eller EU, som den italienska försvarsministern tidigare sagt. Att NATO och/eller EU ska kunna använda sig av våld vid en katastrof utan

FN:s medgivande är någonting som enkom skulle urholka internationella lagar och sedermera sluta i en ond spiral med misstag och missuppfattningar (Kremlin, 2007, a).

Putin menar att NATO:s expansion som organisation inte har någonting med rådande säkerhetsläge att göra, att NATO:s front numera är kant i kant med den ryska gränsen och att NATO inte på något sätt respekterar det avtal (*Treaty on Conventional Armed Forces in Europe*) som skrevs under på 90-talet. Ryssland följer detta avtal till punkt och pricka enligt Putin, medan NATO gång på gång närmar sig Ryssland, plus att NATO har en vilja att bygga ett missilförsvar i Europa (BBC, 2007), och det är något som Putin poängterar: mot vem sker denna expansion? Detta skapar en spiral av hot och provokationer istället för någon typ av situation där NATO och Ryssland kan lita på varandra, något som Vladimir Putin menar att det faktiskt är en situation Ryssland vill uppnå (Ibid).

Allt detta konkretiseras i senare tal, 26 april i Kreml, där det allt mer blir en hård ton mot NATO. I och med Sloveniens och baltstaternas anslutning, som inte skrivit under fördraget ovan nämnt, har en allt större hotbild mot Ryssland skapats enligt Putin. Putin konkretiserar detta genom att Ryssland i avtalet inte kan ha en stående armé i vissa delar av sitt land, då de faktiskt följer avtalet. NATO uppträder inte korrekt enligt Putin och armébaser längs med gränsen och ett defensivt missilförsvar i Polen och Tjeckien skulle göra det allt svårare att förstå NATO:s vilja (Kremlin, 2007, b).

3.1.2 2008 – En fortsatt diskussion kring internationell lag och NATO

I koppling till internationell lag och västs framfart menar Vladimir Putin att den support som fanns för Kosovos självständighet var omoralisk och olaglig. Putin menar att Europa och väst har en dubbel standard gällande territoriella gränsdragningar och igenom detta blir mindre stater allt mer osäkra på den internationella arenan (Chinaview, 2008). Detta har enligt Putin skapat en svårlost situation i exempelvis Kaukasus, där väst och USA godkänner Kosovos självständighet, medan flertalet stater i Kaukasus inte får detta privilegium. Putin menar att detta skapar en katastrof, då ingen lyssnar på Rysslands åsikter i det internationella rummet, och ingen diskuterar internationell lag i koppling till självständighet, något som Putin menar att Ryssland alltid gjort. Han menar att USA och väst nu har öppnat Pandoras ask och att detta kan ligga till grund för konflikt. Snarare borde USA följt internationell lag och inte ställt Ryssland inför en svår situation, då de enkom är ute efter en fredlig lösning (CNN, 2008).

Knäckfrågan ligger dock fortfarande kring NATO. På en presskonferens belyser Vladimir Putin ännu en gång problemet med NATO:s närmande av den ryska gränsen och att detta kan utvecklas till det största hotet mot rysk säkerhet. Putin menar att säkerhet inte byggs enkom genom att någonting lovas, i detta fall att NATO menar att deras mål inte är att hota Ryssland. Dessa lovord menar Putin inte kan tas på allvar (RT, 2008).

3.1.3 2009 – Ukraina och dess koppling till EU och NATO

Under 2009 valde Ukraina att gå med i EU:s östra partnerskap, någonting som ska bringa stabilitet, säkerhet och utveckling till stater och för att sedermera leda till än djupare samarbete och framtida ansökan om medlemskap i den Europeiska Unionen (European Commission).

Perioden som följer blir kaosartad. En kris i frågan om gas fanns mellan Ryssland och Ukraina och detta var någonting som den ryska sidan såg på med problematiska ögon. EU valde att investera i de ukrainska gasförbindelserna, något som sedermera skulle utmytna i att Ukraina skulle få en större förbindelse med EU, och detta var något som Ryssland tidigare haft kontroll över, plus att Ukraina stod i skuld till Ryssland för obetalda räkningar rörande gas. Putin kritiserade denna hållning som EU valde att komma med. Han menar att det faktum att diskussionen förs utan den största gasleverantören är oseriöst. Han undrar om detta är en start på att systematiskt inte bry sig om den ryska statens åsikter och att det är farlig att inte lyssna på Rysslands åsikter. Om åsikterna blir fortsatt negligerade, så kommer Ryssland att se över sina relationer till EU (Rettman, 2009).

Detta, tillsammans med ett brev skickat från dåvarande president Medvedev till Ukrainas president Jusjtjenko, visar bilden klart. Medvedev kritiserar Ukraina för dess hantering av frågan kring gasen och dess närmande till EU. Ukrainas agerande att nästan bryta samarbetet med den ryska federationen och vända sig till EU ses som ett svek av Medvedev och ett försvårande av en process att kunna lita på varandra i frågor som rör energiförsörjning och samarbete. Medvedev menar att ryska investerare konstant blir stoppade att investera i Ukraina och att Ukrainas agerande i frågan underminerar samarbete som de tidigare haft. Att Ukraina närmar sig och diskuterar ett NATO-samarbete ses som en skam, och att Ukraina diskuterar att Ryssland är ett hot mot den ukrainska säkerheten ser Medvedev som ett hån. Medvedev beskriver att implikationerna av ett NATO-närmande skulle kunna bli att den ryska flottan i Svarta havet drabbas, och det är oerhört problematiskt. Till följd av detta närmande meddelar Medvedev att de drar tillbaka dess ambassadör på obestämd tid (Kremlin, 2009).

Just NATO är en fortsatt diskussion. Medvedev diskuterar på en presskonferens hoten som finns mot den ryska federationen. Allt från inhemska grupper och terrorism – NATO nämns också i anslutning till dessa. NATO:s fortsatta expansion gentemot dess gränser har nu gett gehör menar Medvedev som meddelar att militärens styrka på alla fronter måste stärkas, då det står i direkt hot mot Ryssland (RT, 2009).

3.1.4 2010 – Ryssland och NATO – en bättre relation?

Under 2010 fördes inte diskussionen annorlunda. Till en början fanns det en ton av ovannämnda resonemang, fört av president Medvedev. I och med en ny

militärdoktrin som benämner det största hotet för krig kommer från alliansens östliga expansion, vilket åsyftar NATO:s närmande. Dock menar Medvedev att NATO inte ses som ett militärt hot mot Ryssland. Problemet är snarare att NATO:s oändliga expansion igenom att ta upp gamla satellitstater i Sovjet skapar ett problem, då på grund av att NATO är en militärallians (Radio Free Europe, 2010).

I november 2010 beskriver Medvedev, som har deltagit i NATO:s stormöte i Lissabon, att mötet var ett viktigt steg i att bygga hållbara och produktiva relationer och att den kalla perioden och relationen, som ovan beskrivits, har nått vägs ände. Tanken är att både NATO och Ryssland ska samarbeta i ett missilförsvar för att försvara sig mot angrepp utifrån, så som exempelvis terrorism. Medvedev för fram att en fortsatt diskussion kan äga rum, om NATO håller vad de lovat och då lovar Ryssland också att hålla sina löften. Allt detta är en förhoppning om att undvika att underminera relationen mellan Ryssland och NATO. Ett missilförsvar över Europa är en okej deal; så länge som Ryssland får vara med och bestämma, och ett steg på vägen var att NATO och USA valde att lägga ner sina planer av ett missilförsvar i östra Europa (Kremlin, 2010)

3.1.5 2011 – Presidentval och demonstrationer – och NATO frågan vänder

Under 2011 var det presidentval i Ryssland, där återigen Vladimir Putin blev president och Dimitrij Medvedev återgick till att vara premiärminister. Precis innan detta vände NATO-frågan igen. Medvedev påpekar att trots dem kommit överens bara ett år tidigare kring missilförsvaret och ville vidareutveckla detta till något gott mellan Ryssland, USA och NATO så ses nu planerna från USA:s och NATO:s sida illavarslande ut, då det hotar den ryska statens gränser, och inte är ett försvar mot terrorism. Medvedev berättar att flertalet förändringar kommer ske försvarsmässigt då de känner sig hotade, exempelvis skyddande av ryska kärnvapen och införlivandet av ett radarsystem i Kaliningrad för beskydd mot missilattacker, allt för att själva skapa ett skydd gentemot NATO:s planer (Kremlin, 2011) (Ryan, 2011).

2012 ska nytt presidentval hållas, och Vladimir Putin ställer upp för att kandidera till sin tredje period som president. Putin diskuterar att västvärlden inte ska blanda sig i det ryska valet, då det är en demokratisk stat, som de kan lita på, men inte bestämma över (O'Carroll, 2011). Inför valet hålls stora protester, något som inte minst Putin högljutt reagerar på. Enligt Putin var Hillary Clinton ledande i protesterna genom att hon hade gett signaler till protestanterna, och Putin insinuerar att pengar pumpades in "utifrån" för att finansiera de protester som ägde rum (Rosenberg, 2011). Detta har gjorts på grund av att Ryssland fortsatt ses som ett hot och som en stormakt och Putin menar att hans "partners" runt om i världen vill skaka om dem för att visa vem som är "*the boss in this world*" för att Ryssland ska bli en lydiga stat och att andra stater kan ha influenser inom landet. Vladimir Putin diskuterar fortsatt i sitt tal att dess försvar mot händelser av den art protesterna utgjorde måste stärkas, och personer som på något sätt influeras eller får hjälp "utifrån" ska stoppas för att en situation i Ryssland likt vad som har hänt i andra stater i forna Sovjet gällande

demonstrationer inte hör hemma i Ryssland. (Government of the Russian Federation, 2011).

3.1.6 2012 – Missilförsvaret

Att utesluta Ryssland ur ett samarbete på den internationella arenan är fel. Detta slår Vladimir Putin fast under sitt installationsstal som president i februari 2012. Det enda sättet att kunna uppnå någon typ av global säkerhet är i samarbete med Ryssland. Att inte göra detta underminerar Ryssland geopolitiskt och dess defensiva potential. Det som i huvudsak underblåser detta är den blockmentalitet som NATO och USA visar upp genom byggandet av ett missilförsvaret i östra Europa, vilket inte frambringat någon potentiell situation där sidorna kan lita på varandra (Bridge, 2012). Detta missilförsvaret, som länge varit en diskussion och som Ryssland och väst tidigare var överens om, splittrar nu. Putin säger att missilförsvaret utan något som helst tvivel är inriktat på Ryssland och detta för att kunna neutralisera dess nukleära kraft. Putin diskuterar dessutom värdet i att ha ett missilförsvaret så nära den ryska gränsen, då NATO vet om att Ryssland kommer att försvara sina gränser med alla medel som krävs. Att NATO initierar detta beror enbart, enligt Putin, på att de har blivit helt beroende av idén att vara helt skyddade och detta är problematiskt (Radio Free Europe, 2012) (Clover, 2012).

Medvedev, nu premiärminister, beskriver situationen som att en dialog måste finnas kring missilförsvaret, men samtidigt måste den ryska staten vara beredda på att ta till militära medel för att möta detta hot. Runt 2017-2018 måste Ryssland vara fullt ut förberedda för detta (CBS News, 2012, a). Samtidigt finns det ett stöd för NATO från den ryska sidan. Afghanistan-operationen stöds av Putin och Ryssland och det finns inom ramen för Rysslands intressen att en stabilitet bibehålls i Afghanistan (CBS News, 2012, b).

Ett tal i mars 2012 belyser NATO-frågan än mer. Putin uttalar sig inte per se om att just NATO är ett hot, men han menar att de stora makterna jobbar inom sina egna intressen utan att ta hänsyn "utifrån". Han har en förståelse för att de jobbar utifrån sin egen säkerhet, men att de inte har någon som helst förståelse för konsekvenser som kan uppbådas om Ryssland undviks i frågan, då Putin menar att också Ryssland är en makt att räkna med, något han visar på presskonferensen genom att berätta i detalj om de vapensystem som utvecklas i Ryssland, detta för att visa styrkan som finns (Youtube, 2012).

Diskussionen mynnar ut i EU:s närmande av Ukraina i slutet av 2012. Ukraina, som skrivit på partnerskap med EU, har numera ingenting med Ryssland att göra menar Putin på en presskonferens den 9 september 2012. Hela den ukrainska ekonomin är nu invävd i EU enligt Putin och dess öde ligger nu på de europeiska staternas axlar. Problemet är att EU verkar tro att det ska ske ett samarbete kring bördan, som han kallar Östeuropa. Att EU och Europa vill ha ett fortsatt politiskt inflytande i Östeuropa och Ukraina medan Ryssland ska delta och betala en liten bit av kakan är orimligt och en icke-konstruktiv approach. Att Ryssland ska betala för Europas inflytande är inte någonting som Ryssland vill. Däremot menar Putin att det

är viktigt men en konstruktiv diskussion och att Europa är en viktig del för framtiden (RT, 2012).

3.2 Euromajdan 2013/2014 – en ödesdiger förändring?

3.2.1 Bakgrund

Kortfattat går det beskriva Euromajdan som en proteströrelse mot Ukrainas närmande av Ryssland istället för ett närmande mot EU. Ukraina hade sedan tidigare ingått partnerskap med EU, vilket var en förberedelse för ett associeringsavtal för att kunna ansluta sig till unionen. Tanken var att dåvarande president Viktor Janukovyjtj skulle skriva på detta avtal i november 2013, men Janukovyjtj vände sig snabbt till Ryssland och Putin. Retoriken förändrades hos den styrande regimen i Ukraina och efter detta stoppades förberedelserna för att ansluta sig till EU. Efter detta startade demonstrationerna (Euromaidan, 2013).

Men till detta krävs det en kontext. Under 2013 beskriver Putin att ett potentiellt samarbete mellan Ukraina och EU på en större nivå än partnerskap kommer göra att Ryssland måste tillta åtgärder för att skydda sin egen ekonomi och att de kommer tappa ekonomisk makt om Ukraina väljer att gå med i EU istället för den Euroasiatiska unionen. Han benämner även att ett potentiellt samarbete mellan EU och Ukraina är ett hot mot Ryssland. (Rettman, 2013) (Al Jazeera, 2013)

Under september 2013 håller Vladimir Putin ett tal, där EU, NATO och västliga värden behandlas. Under talet belyser Putin att Ukraina är en självständig stat med sin egen historia. Men gemenskapen med Ryssland är stor, med gemensamma traditioner, mentalitet och kultur – och i kraft av detta är Ukraina ett med det stora Ryssland. Putin menar att Ukraina bör gå med i en Euroasiatiska unionen, då de skulle tjäna mer på detta gentemot att gå med i EU, med syftning till att minska tullregler skulle göra att produkter från EU skulle strömma in i Ukraina medan ukrainska varor skulle ”svämma över” till Ryssland. Putin menar att Ukrainas ekonomi skulle ha svårt att ”liberaliseras”, men samtidigt ska Ukraina bestämma sitt öde själva. Vidare diskuterar Putin NATO och dess expansion som skulle stanna vid Östtysklands östra landsgräns. Detta är någonting som har förändrats och Putin säger att de har blivit lurade, samtidigt som han menar att han inte säger orden i termer av att kränka någon, utan att det vore bättre att diskutera i frågan. Samtidigt kommer den värsta kängan från Putin i slutet av talet, där han menar att utländsk politik och moraliska aspekter kopplar till seriösa utmaningar för Ryssland. Och det är speciellt väst med dess förkastande av sina rötter, detta inkluderar de kristna värderingarna som har varit basen för den västliga civilisationen. I detta förkastande av västs värderingar menar Putin att saker som nationella, kulturella, religiösa och

sexuella traditioner förkastas, vilket leder till tro på Satan och homoäktenskap istället för en tro på Gud (Kremlin, 2013).

3.2.2 Byte av regim

Diskussionen fortsatte under 2013 och intensifierades 2014. Janukovyjtj blev under 2014 avsatt, till följd av demonstrationerna. Putin har i flertalet tal och intervjuer diskuterat detta och hela Euromajdan i termer av en kupp. Putin berättar att kuppen är iscensatt av nationalister, nazister, russofober och anti-semiter. Kuppen var till för att kasta omkull den sittande regimen och drevs av en vilja att överta makten i landet. Under 2014 menar Putin att dessa grupper fortsatt sätter agendan, genom terror, mord och uppror. De som satte sig emot denna kupp på något sätt, hotades omedelbart med åtgärder vilket primärt drabbar rysk-talande i huvudsak på Krim (Kremlin, 2014, a). Putin menar att vaccinet mot nazi-virusets som skapades i Nürnberg-rättegångarna inte längre fyller någon funktion, detta inspirerar nu dessa grupper i Ukraina men också baltstaterna, vilket kan leda till än mer kupper och instabilitet (Kremlin, 2014, b).

Detta går ett steg än längre. Vladimir Putin menar i ett tv-sänt tal att kuppen, som gjordes av ovannämnda extrema krafter iscensattes av USA av. Putin menar att USA hjälpte till att träna nationalister, gav vapen till grupper i västra Ukraina, Polen och till viss del Litauen. Konklusionen är enkel enligt Putin: USA stod bakom kuppen som förändrade Ukraina med hjälp av extrema krafter (RT, 2014).

3.2.3 Krim och beskyddande av ryska medborgare

Krim annekteras i februari, 2014. Flertalet anledningar till annekteringen förs upp av Putin, och en av dem är ett genomgående tema: NATO-expansionens påverkan på den ryska federationen. Putin menar att missilförsvaret som är en del i NATO:s expansion österut är en stor del i hotet gentemot ryska staten. Dessutom, om NATO hade fått kontroll över Ukraina, och kommit med samma kommentar som tidigare, ”det har ingenting med Ryssland att göra”, skulle vara problematiskt menar Putin. Det är en aspekt som enkom gör att konflikten blir än svårare, som att hålla bensin på en eld. Dessutom skulle en sådan aktion bli ödesdiger på grund av Ryssland militära intresse i Svarta havet (Anishchuk & Kiselyova, 2014). Samtidigt kopplar Putin en stor del av Krim-annekteringen till nazismen, russofobien och anti-semitismen och hur detta satt djupa spår i Ukraina. Under en diskussion med Barack Obama över telefon, den 2 mars 2014, förklarar Putin att till följd av det som har skett anser han att de har all rätt på sin sida att försvara ryska medborgare där Putin menar att det finns ett verkligt hot mot de rysk-talande medborgarnas liv och hälsa. Det Putin menar är att om hoten i allt större utsträckning ökar i östra Ukraina och på Krim, kommer Ryssland ta sig rätten att försvara alla rysktalande-grupper inom dessa områden (Kremlin, 2014 c). Putin belyste också i efterhand att Krim är någonting

som alltid varit en del av Ryssland och att de har en delad historia, och Putin för en diskussion kring Krim, hur det skapades, vad som skedde under Sovjettiden, och hur många ryska medborgare som levt på denna plats under en lång period. Detta går att förstå utifrån en aspekt där han menar att områden som har någon typ av koppling till Ryssland alternativt Sovjet, kommer på något sätt beskyddas, i och med deras ryska minoriteter (Washington Post, 2014).

4 Analys

Operationaliseringarna av teorin, argument 1 och 2, står för grunden i analysen. Utifrån argument 2, att en stat moraliskt rättfärdigar en konflikt baserat på ett icke-erkännande av statens identitet genom att det internationella samfundet ifrågasätter bilden och staten och dess samhälle överlag, går det genom diskursanalysen se en bild av Ryssland utifrån dess ledare hur ett konstant flöde av hot och icke-lyssning sker gentemot Ryssland som stat. Under årtalen 2007 till 2012 går det utifrån ovan resonemang ser flertalet indikatorer i diskursen som härleds till argument 2. Under detta tidsspänn finner jag indikatorer på hur USA, NATO och väst ignorerar Ryssland som stat och dess statsidentitet blir igenom detta icke-erkänd. Ett närmande av NATO är genomgående i diskursen med Putins tal i München 2007 om NATO:s brytande av avtal mellan NATO och Ryssland och hur detta påverkar Ryssland till ett defensivt agerande. Detta tillsammans med en diskurs kring NATO:s expansion, hur NATO bryter mot internationella lagar i och med erkännandet av Kosovo och att Ryssland får problem i Kaukasus till följd av detta. Vilket gör att Rysslands roll på den internationella arenan kan konstateras vara icke-erkänd av övriga samfundet. Rysslands roll blir tillbakadragen, där den internationella arenan styrs av väst, med NATO och EU, vilka dikterar villkoren. Detta går att styrka under dessa årtal med diskussionen kring NATO:s missilförsvar i östra Europa och hur EU närmade sig Ukraina under 2012. Missilförsvaret, som först fanns i diskussion under ett samarbetsavtal, hotar Ryssland och dess gränser enligt Putin, vilket gör att de måste rusta upp för att detta också underminerar Ryssland geopolitiskt och landets defensiva potential. Närmandet som Ukraina gjort gentemot EU skapar också en klyfta, där Ryssland förväntas ta ansvar över Ukraina, vilket de menar är oacceptabelt, utifrån diskussionerna kring gasen, där Ryssland har negligerats i diskursen, som den största gasleverantören. Att dessutom USA varit inblandade i demonstrationerna kring valet 2012 och finansierat för att skaffa sig makt och ifrågasatt hela valet enligt den ryska sidan går att tolka utifrån att den ryska sidan i den internationella arenan, där bilden av samhället och staten Ryssland ifrågasätts.

Sammanfattningsvis går det att tolka utifrån uttalanden en rak linje av hur Ryssland i försvars- och säkerhetsfrågor är ofta, om inte konstant, negligerade och på så vis som det benämns i teorin är icke-erkända i sin statsidentitet. Den ryska sidans argument för exempelvis NATO-expansion är att det hotar den ryska staten och dess gränser, men ändå sker det. Allt detta visar på hur väst, NATO och EU utifrån rysk synvinkel närmar sig Rysslands gränser både militärt och ekonomiskt utan någon respekt för Rysslands vilja, vilket gör per se att dess stat och bilden av staten i det internationella systemet ifrågasätts.

Utifrån det 1:a argumentet, där Lindemann diskuterade att ett icke-erkännande och ett identitetsnedvärderande kan göra att en stat agerar muskulärt vid någon typ

av katastrof. Där undersöks specifikt frågan kring Ukrainas närmande av väst och bytet av regim i Ukraina och demonstrationerna i Kiev och om detta kan ses som en katastrof ur rysk synvinkel. Under denna period går att tolka hur Ryssland agerar utifrån en katastrof, i detta fall regimbytet och dess konsekvenser. Putin diskuterar flertalet gånger att ett närmande av Ukraina är okej, samtidigt som dess statsapparat antagligen inte skulle klara av en övergång till en liberal ekonomi. Dessutom menar Putin att Ukrainas tankar om att närma sig EU skulle skada den ryska ekonomin svårt. Detta går att tolka som att närmandet av EU gentemot Ukraina är ett hot och att EU inte väljer att lyssna på den ryska sidans argument för att Ukraina inte ska vara delaktiga i EU. Regimbytet i Ukraina är också intressant utifrån rysk synvinkel, där det kan tolkas som att västliga influenser har skapat detta regimbyte och kan i långa loppet skapa problem för Ryssland. Dessutom finns Putins diskussioner kring nazismens och russofobiens intåg i Östeuropa, då inte minst i Ukraina, vilket är någonting som hotar den rysktalande populationen i hela Östeuropa. NATO och EU benämns dessutom, hur skadligt det hade varit, och hur fientligt det skulle kunna vara gentemot Ryssland, med tanke på Svarta havet och dess flotta.

Sammanfattningsvis visar dessa aspekter i en tolkning utifrån att Ryssland och dess ledare ser utvecklingen i Ukraina som oerhört problematiskt och kan tolkas som en katastrof, med hot mot rysktalande individer. Vidare att NATO och EU tillsammans med en groende nazism utifrån rysk synvinkel nu är en katastrof. Detta stärker den teoriprövning som görs av Thomas Lindemanns teori kring erkännande och ett icke-erkännande av statsidentiteten. Utifrån teorin går det att säga att detta är ett fall av ett icke-erkännande, vilket i sin tur kan visa en förståelse kring identitetsproblematik och dess koppling till konflikter.

Analysen av det empiriska materialet utifrån teorins operationalisering visar på argument som tolkas som ett icke-erkännande av den ryska statsidentiteten utifrån argument 1 och 2 och kan besvara frågeställningen:

- *Hur kan Rysslands agerande gentemot Ukraina och annekteringen av Krim förklaras utifrån ett identitetsperspektiv?*

Diskursanalysen, där jag analyserat språket i intervjuer och tal och dess förmåga att forma politiken med hjälp av indikatorerna *jaget*, *oss*, *vi* och *dem*, tillsammans med argument 1 och 2, kan förklara Rysslands agerande gentemot Ukraina utifrån tanken om ett icke-erkännande på den internationella arenan och tolkas på så vis att *icke-erkännandet* av statsidentiteten av väst och primärt NATO, USA och EU på den internationella arenan har gjort att Ryssland agerat muskulärt gentemot Ukraina och därför valde att annektera Krim. Jämförelsen över tid som gjorts och analyserats av uttalanden och tal, går det tolka att detta icke-erkännande har pågått under en längre period i frågor kring konflikt, säkerhet- och utrikespolitik, och att katastrofen; Euromajdan, gjorde att bågaren rann över. Detta icke-erkännande under tidsperioden 2007 till 2012 spillde över och gjorde att Ryssland agerade muskulärt 2014 med hänvisning till hur rysktalande individer var hotade. Dessutom kan Ukrainas närmande av EU förklara Rysslands agerande gentemot Ukraina, plus att detta närmande per se också kan leda till ett närmande av NATO, både med hot om att

Ukraina kan inkorporeras i alliansen men också hotet kring NATO:s utvidgning och missilförsvar i Östeuropa. Detta faktum är något som Ryssland ser som problematiskt och är i sig någonting som inte tas i beaktning av övriga aktörer som ovan nämnts. Sammanfattningsvis visar detta på att icke-erkännandet av den ryska statsidentiteten på den internationella arenan kan bidra till att förklara Rysslands annektering av Krim och agerande gentemot Ukraina.

5 Slutdiskussion

Konklusionen i uppsatsen visar på att ett icke-erkännande av den ryska staten under en längre period har bidragit till att Ryssland agerade muskulärt vid något som kan liknas vid en katastrof från dess sida, Euromajdan, byte av regim i Ukraina och närmandet av EU och NATO. Teoriprövningen av Thomas Lindemanns teori kring icke-erkännande stärks och visar en betydande legitimitet och förmåga att kunna bidra till att förklara Ryssland agerande gentemot Ukraina. Agerandet och annekteringen kan förklaras utifrån att Ryssland konstant blivit negligerade i jämförelsen som skett över tid och inte lyssnade på på den internationella arenan, därav icke-erkännandet av statsidentiteten. Tolkningen som görs är att den allmänna bilden av Ryssland som stat ifrågasatts eller helt och hållet intet tagits i beaktning, vilket sedermera ledde till en konflikt och annekteringen av Krim. Detta märks synnerligen inom diskursen, där diskursen i jämförelse över tid är aggressiv. Diskursen belyser hur den ryska sidan gentemot väst, EU och NATO inom indikatorerna *jag, vi, oss, dem*, går att upptäcka just ovannämnda resonemang av att inte bli hörda och på så vis tolkas detta som ett icke-erkännande av den ryska statsidentiteten.

Vidare går det diskutera kring om just detta ensamt är någonting som lett till annekteringen av Krim. Det är viktigt att lägga in i debatten att det också finns andra anledningar till konflikt, som jag benämnt under kapitlet ”Tidigare forskning”. Det jag dock tycker är viktigt att flika in i detta sammanhang är att statsidentiteten är en aspekt som ofta utelämnas, hur individerna inom ett sammanhang för staten agerar och reagerar på uttal och aktioner av andra individer inom stater, vilket min forskning visar på kan vara en viktig del i att kunna förklara konfliktutbrott och dess komplikationer, men också fungera som ett komplement till annan teori inom området för konflikt, där detta område kring icke-erkännande och identitet kan skapa en ökad förståelse.

Vidare är det intressant att belysa vidare forskning och vad som kan göras på området. Att kunna fortsätta med undersökningar kring diskursers roll i konflikt mellan stater men också inom stater och se hur diskurser förs inom ett land grupper i mellan, för att se om samma mönster som jag har funnit kring ett icke-erkännande gentemot Ryssland också kan finnas i andra konflikter. Detta skapar ökad förståelse kring konflikt och kan fungera som ett komplement till annan forskning och teori kring krig och konflikt, exempelvis maktteorier och ekonomiska teorier.

6 Referenser

- Anishchuk, Alexei & Kiselyova, Maria. (2014) *Putin says annexation of Crimea partly a response to NATO enlargement.* Reuters.
<http://www.reuters.com/article/2014/04/17/us-russia-putin-nato-idUSBREA3G22A20140417> (Hämtad: 2015-05-21)
- BBC (2007). *Russia in defence warning to US.*
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/6594379.stm> (Hämtad: 2015-04-14)
- Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.) (2005). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys.* 2., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur
- Bridge, Robert (2012). 'NATO hijacking UN powers' – Putin. *Russia Today.*
<http://rt.com/politics/putin-nato-us-elections-2012-265/> (Hämtad: 2015-04-20)
- CBS News (2012). (a) *Medvedev: Russia must counter missile shield.*
<http://www.cbsnews.com/news/medvedev-russia-must-counter-missile-shield/>
(Hämtad: 2015-04-20)
- CBS News (2012). (b) *Putin calls NATO "relic of the Cold War"*
<http://www.cbsnews.com/news/putin-calls-nato-relic-of-the-cold-war/>
(Hämtad: 2015-04-20)
- Clover, Charles (2012). *Putin launches tirade against US.* Financial Times.
<http://www.ft.com/intl/cms/s/0/4bce88ec-615e-11e1-94fa-00144feabdc0.html#axzz3XBp2y428> (Hämtad: 2015-04-20)
- Chinaview (2008), http://news.xinhuanet.com/english/2008-02/14/content_7604675.htm (Hämtad 2015-04-16)
- CNN (2008). *Transcript: CNN interview with Vladimir Putin*
<http://edition.cnn.com/2008/WORLD/europe/08/29/putin.transcript/>
(Hämtad: 2015-04-16)
- Delanoë, Igor (2014). "After the Crimean crisis: towards a greater Russian maritime power in the Black Sea", *Southeast European and Black Sea Studies*, vol. 14, nr. 3, s. 367-382
- Denscombe, Martyn (2009). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna.* 2. uppl. Lund: Studentlitteratur
- Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik & Wängnerud, Lena (red.) (2012). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad.* 4., [rev.] uppl. Stockholm: Norstedts juridik
- European Commission. *Eastern Partnership.* http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/international-affairs/eastern-partnership/index_en.htm (Hämtad: 2015-04-16)
- Euromaidan (2013). *Cooperation with the EU.*
<https://euromaidan2013.wordpress.com/2013/12/11/cooperation-with-eu/>
(Hämtad: 2015-04-20)
- Government of the Russian Federation (2011). *Prime Minister Vladimir Putin chairs a meeting of the Russian Popular Front's Coordinating Council.*

- <http://archive.government.ru/eng/docs/17330/> (Hämtad: 2015-04-20)
- Kalotay, Kalman (2014). "The Crimean crisis and the future of Russian outward foreign direct investment", *Baltic Rim Economies*, nr. 4, s. 24-26
- Kremlin (2007, a). *Speech and the Following Discussion at the Munich Conference on Security Policy*,
http://archive.kremlin.ru/eng/speeches/2007/02/10/0138_type82912type82914type82917type84779_118123.shtml (Hämtad: 2015-04-15)
- Kremlin (2007, b). *Annual Address to the Federal Assembly*
http://archive.kremlin.ru/eng/speeches/2007/04/26/1209_type70029type82912_125670.shtml (Hämtad: 2015-04-15)
- Kremlin (2009). *Address to the President of Ukraine Victor Yushchenko*
<http://archive.kremlin.ru/eng/text/docs/2009/08/220759.shtml> (Hämtad: 2015-04-17)
- Kremlin (2010). *News conference following NATO-Russia Council meeting*
<http://en.kremlin.ru/events/president/transcripts/9570> (Hämtad: 2015-04-17)
- Kremlin (2011). *Statement in connection with the situation concerning the NATO countries' missile defence system in Europe*. <http://en.kremlin.ru/events/president/news/13637> (Hämtad: 2015-04-17)
- Kremlin (2013). *Meeting of the Valdai International Discussion Club*
<http://en.kremlin.ru/events/president/news/19243> (Hämtad: 2015-04-20)
- Kremlin (2014, a) *Address by President of Russian Federation*
<http://en.kremlin.ru/events/president/news/20603> (Hämtad: 2015-04-21)
- Kremlin (2014, b) *Interview to Politika Newspaper*
<http://en.kremlin.ru/events/president/news/page/29> (Hämtad: 2015-04-21)
- Kremlin (2014, c) *Telephone conversation with US President Barack Obama*
<http://en.kremlin.ru/events/president/news/20355> (Hämtad: 2015-04-23)
- Lindemann, Thomas (2010). *Causes of war: the struggle for recognition*. Colchester
- Mearsheimer, John, J. (2014). "Why the Ukraine Crisis Is the West's Fault", *Foreign Affairs*, s. 77-89
- O'Carroll, Sinead (2011). Vladimir Putin tells West not to interfere in Russian politics. *The Journal*, 27:e nov., 2011. <http://www.thejournal.ie/vladimir-putin-tells-west-not-to-interfere-in-russian-politics-290492-Nov2011/> (Hämtad: 2015-04-17)
- Radio Free Europe (2010). *Medvedev Objects To 'Endless' NATO Expansion*
http://www.rferl.org/content/Medvedev_Objects_To_Endless_NATO_Expansion/1968193.html (Hämtad: 2015-04-17)
- Radio Free Europe (2012). *Putin Says NATO Missile System Pointed At Russia*
http://www.rferl.org/content/russia_nato_missile_system_united_states/24471877.html (Hämtad: 2012-04-20)
- Rettman, Andrew (2009). *Russia warns of rift in EU relations over Ukraine*. EU Observer
<https://euobserver.com/foreign/27834> (Hämtad: 2015-04-17)
- Rettman, Andrew (2013). *Putin warns Ukraine against EU pact*. EU Observer
<https://euobserver.com/foreign/121189> (Hämtad: 2015-04-23)
- Ryan, Suan (2011). *Medvedev: Russia will deploy missiles if US shield goes ahead in Europe*. *The Journal*, 15:e nov., 2011 <http://www.thejournal.ie/medvedev-russia-will-deploy-missiles-if-us-shield-goes-ahead-in-europe-286615-Nov2011/> (Hämtad: 2015-04-15)

- RT (2008) *NATO expansion a 'direct threat to Russia'*
 (Youtube) <https://www.youtube.com/watch?v=oV0jbfVT6Us> (Hämtad: 2015-04-15)
- RT (2009) *Russia to upgrade military to counter the US, NATO expansion*
 (Youtube) <https://www.youtube.com/watch?v=02oC3F5nx0k> (Hämtad: 2015-04-17)
- RT (2012) *Russia won't fund EU political influence in Eastern Europe' – Putin*
<http://rt.com/news/putin-eastern-europe-alimentation-695/> (Hämtad: 2015-04-20)
- RT (2014) *Putin in film on Crimea: US masterminds behind Ukraine coup, helped train radicals*
<http://rt.com/news/240921-us-masterminds-ukraine-putin/> (Hämtad: 2015-04-21)
- Youtube (2012). *Putin's warning to the British Empire and NATO*
<https://www.youtube.com/watch?v=S0WrFcqPNDk> (Hämtad: 2015-04-20)
- Teorell, Jan & Svensson, Torsten (2007). *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*. 1. uppl. Stockholm: Liber
- Washington Post (2014). *Transcript: Putin says Russia will protect the rights of Russians abroad*. http://www.washingtonpost.com/world/transcript-putin-says-russia-will-protect-the-rights-of-russians-abroad/2014/03/18/432a1e60-ae99-11e3-a49e-76adc9210f19_story.html (Hämtad: 2015-04-23)